

(המשך מעמוד 7)

השפעה מכרעת לגבי חוק זה. כי בגלל המספר המועט של חברי הכנסת שנכחו ב־מקום, היה כספר המצביעים מהאופוזיציה ומהקואליציה שקול, ורק הימנעותם של חמשת חברי מק"י, הלוחמים תמיד במדיניות הכלכלית של הממשלה, תרמה לאי־שורו של החוק ב־25 קולות נגד 20.

הפגנות

פתרון ביניים

מתוך כל החצרות צצו השוטרים כאילו יצאו מן האין. הרחוב הריק למחצה, בו נבלעו בקלות אלף המפגינים הצועדים, הוצף בצבע ה־כחול של מדי המשטרה, שחסמה גם את קצה רחבת הרברט סמואל על שפת־הים התל־אביבית.

המפגינים, שעמדו עד לפני שעה קלה ו־האזינו לדברי מארגני האסיפה, רובם אנשי מק"י, נסחפו בלהט מספר צעירים, צעדו אחריהם לכיוון רחוב אלנבי. השורה הראשונה של השוטרים היתה דלילה מדי. גוש האנשים קרע אותה ב־קלות, וההמון חגג את נצחונו בקריאות

תות ובהפגנות, ונגד זה לא יעמוד איש.

דת

מדוע אוסרים יהודים?

רוכב הקטנוע אורי מילשטיין (22), עבר ביצע ברחובותיה של ירושלים בבוקר יום־השבת. מעליו הודקר שלט מאיר עיניים: "מדינה חופשית — מכפיה דתית!".

אותה שעה חילקו עשרות חבריו פתקים צבעוניים לעוברי־אורח. "יהודי דתי!" פנה הפתק הכתול למצפנו של שומרי־המצות, "מדינתנו אינה רק שלך! כבד את הזולת! שמור את השבת בביתך!" "מאה שערים ברחוב המלך גיורגי!" זעק לעומת האזרח החופשי הפתק האדום. "היום סוגרים רחוב — מחר כלנו במעצר בית!" מה החריד את חברי הליגה למניעת כפייה דתית, שביזמותה נערכה השבת עצרת־הפגנה בככר פאריס בירושלים?

הזדמנות מיקרית. מזה זמן רב מניסים הנציגים הדתיים בעיריית ירושלים ל־העביר תקנה שתאפשר להם סגירת קטע הכביש שבין בית־הכנסת ישורון להיכל של־מה, בשעות תפילת הבוקר. לפני כשלושה שבועות ניתגלגלה לידם הזדמנות בלתי־צפויה להשיג את מטרם. הם ניצלו את

בצהרי השבת, הקהל בן האלפים — גדול בממדי הפגנות בירושלים — הוא היה מורכב, למעשה, משני מחנות: מחנה ה־חופשיים, שבאו תוך הודעות עם מטרות ההפגנה, ומחנה דתיים, שבאו לקרוא כנגד... ציבור קנאי זה מנסה להעמיד ב־מרכז חיי האומה, במקום את הכנסת — את בית־הכנסת! קרא אורנן בגרון נחר — מאחר והמשטרה, אשר התירה את ההפגנה, אסרה את השימוש ברמקול — מעל גג בית־בן־קומה שמול מלון המלכים.

למארגנים לא נותר אלא לחתר על הנאומים, להתחיל מיד בהפגנה. כשהגיעה ההפגנה לנקודת ההסיום, הס־תבר שההתלהבות החסידית לא יכלה להי־עצר. תחת זאת עצרו חובשי־הכיפות את התנועה בהצטלבות רחוב יפו — לאחר ש־חברי הליגה התפזרו להניח את השלטים — אילצו את המשטרה לעצור אחדים מהם.

אחת מעשרות התיירים שמצלמותיהם תיקתקו ללא הפסק, סטלה רוט (55), יהודייה תושבת ניו־יורק, מיהרה לתחנת ה־משטרה, לאחר שראתה את השוטרים עו־רים צעירי כובש כיפה. "למה אתם עוצרים אותי?" קראה כולה נרגשת. "הלוא הוא יהודי?"

חויסמטאן

תקרית תת־קרקעית

גלגלי הגומי של הכרמלית נגחו השבוע בחריקה צורמנית והקרונ, שהודעו מ־עוצמת הבלימה, נעצרו בתחנת גולומב. כעבור כמה שניות נפתחו הדלתות האטום־מאטיות וקהל נוסעים היסטרי פרץ החוצה בעקבות נהג הקרון.

הטלפון שבתחנה צלצל מיד. "מה קרה?" שאלו את הנהג המבוהל. "הבלימה לא היתה בסדר," הסביר מרדכי שרים (25), לחדר הפיקוח. "הבלמים האוטומאטיים לא פעלו ונאלצתי להפעיל את בלמי החרום." **בדימת חרום.** החשמלאים הגיעו עד מהרה והקרנות הוסעו בוהירות לתחנות המוצא. למחרת הודיעה עיריית חיפה ל־עתונאים, כי התקרית ארעה כתוצאה מ־פזיזותו של נהג בלתי־אחראי, אשר הפ־עיל את המעצורים ללא הצדקה ופוסר על כך מעבודתו.

עד מה שאירע באותו יום סיפר הנהג:

"בערך בשעה עשר וחצי ירדתי עם ה־קרון מתחנת גן־האס. כשהגעתי לתחנת סולל בונה, הרגשתי כי הבלמים האטום־מאטיים, החייבים לעצור את הקרון בארבע שלבי האטה, אינם פועלים כראוי. הפעלתי מתוך תאי את הבלם החרוף, והקרון אמנם נעצר קצת אחרי התחנה.

"מיד קיבלתי צלצול בטלפון שבקרון ו־הסברתי מדוע עצרתי. כשחזרתי לתחנת גן־האס הוחלפתי לאכול וחרזתי שוב לעבודה. כשהתקרבותי שנית לתחנת גולומב, הר־גשתי שהקרון מגביר את מהירותו במ־קום להאיט. לא היה לי הרבה זמן לחשוב. לחצתי על הבלם החרוף ועל בלם החרום לשם עצירה מיידי.

הנוסעים ברחו בפחד. "באותו רגע נשמע קול רעם, וכבל הפלדה הכבד, הנע על גלגלות בתוך ערוץ המנהרה, קפץ לגובה חלון הקרון. הייתי משוכנע שהוא נקרע או יצא ממקומו. ברגע שהקרון נעצר ונפתחו הדלתות, קפצתי החוצה כדי לבדוק מה המצב. הנוסעים חשבו שאני בורח, ונמלטו בפחד מן הקרון.

"כשהגיעו החשמלאים, שבאו לבדוק מה קרה, ביקשתי להודיע שלא אוכל להמשיך בעבודה באותו יום. הייתי נרגש וחיוור והלכתי הביתה. למחרת החלטתי להגיש מכתב התפטרות סופי מעבודתי בכרמלית." סיפרו של מרדכי — חשמלאי במקצועו, אשר הועסק בניגוד לרצונו כנהג זמני — המחיש בעליל את הלך הרוחות שנשתר בין עובדי הרכבת־התחתית לאחר התאונה.

שארעה לפני שלושה חודשים, ואשר עלתה למשלם המיסים החיפאי מאות אלפי לירות. **משמעת צבאית.** כאשר הופעלה ה־כרמלית לפני תחילת, אסף מנהלה, יצחק צלניק, את עובדיה למסיבה בהשתתפות מהגוס העיר. אולם הדברים, שהושמעו על כוס משקה, לא היו ערבים ביותר.

"התאונה קרתה כתוצאה מרשלנות וחסר־משמעת," הטיח בפני עובדיו, "מהיום תהנהגו כאן משמעת צבאית, וכל הוראה תהיה כמו פקודה."

כדי לעודד את העובדים, הבטיח להנהיג בעתיד פרסים למצטיינים. אך מאומה לא עזר. נהגי הקרונות והחשמלאים לא יכלו (המשך בעמוד 14)

מפגין דתי נעצר

"מדינה חופשית —

מפגינים אנטי־דתיים

— מכפיה דתית —

העדרותם המיקרית של נציגי אחדות־העבר והו־הליברלים בעירייה, העבירו את התקנה. ש־התחבורה, שיש לקבל את אישורו לסגירת כבישים מעין זו, נתן הסכמתו ל־סגירת קטע הכביש לפני בית הכנסת ישורון בלבד. לאחר שנתברר כי לא היתה זו יוזמת מתפללי בית־הכנסת ורבניו — ניהל לו נציגי הליגה למניעת כפייה דתית משך שבועיים מגעים עם רבני בית־הכנסת ישורון, בניסיון לשכנעם להשפיע על נציגיהם בעיריה לבטל את הגזרה — אך ללא הועיל. "יור הליגה, עוזי אורנן, מורה במקצועו ואחיו של מנהיג הכנענים יונתן רטוש, כינס מיד את חבריו, הכריז על הפגנה. **כנסת ובית־כנסת.** כאשר התאסף,

בוו לעבר השוטרים הנסוגים. אך מאתיים השוטרים, שצצו מתוך החצרות, התנפלו בשצף קצף על המפגינים באלותיהם, פיזרו אותם בקלות תוך דקות ספורות. העובדה שההפגנה פוזה ביד קשה, בג־לא היתה מאורגנת עלידי אנשי מק"י, לא פתרה את בעיותיהם של אלפי המש־תכנים, שלא מצאו עדיין פתרון למשכני תאומיהם הצמודות.

סיפר השבוע שמואל שכטר, מארגן ועד הפעולה הארצי של המשתכנים, שלא השי־תת בהפגנה שנקראה, לדבריו, באופן פר־טינו: "אנחנו עובדים לאט, אבל באופן יסודי. אנחנו לוחצים על חברי כנסת ודרך העתונות. אם זה לא יעזור, נתחיל בשכי־

ראש האופוזיציה: דהאנאיקה

ר מוסלמים מאמינים כי ציילון היא גן־העדן התנ"כי, כך כתוב ב־מפורש במדרש־מסעות אנגלי, המכיל את ההיסטוריה של האי הירוק, בקצה הדרומי של הודו.

קולומבו, בירת גן־העדן, דומה יותר ל־פתח־תקוה. אני מתכוון לחלק העתיק יותר של פתח־תקוה, מימי הבארון המנוח. ה־בתים מכוסים שכבות של אקדדורות. במ־קום לוחות המציינים כי כאן התגורר ה־ביל"וי ראב, אפשר לקרוא בקולומבו כי כאן לך, לפני 120 שנה, הנסיך מחיילס, ש־היה לאחר מכן המלך גיורגי החמישי של בריטניה הגדולה.

יש עוד דמיון בין פתח־תקוה לקולומבו. שתיהן ערים עתיקות במדינות צעירות ישנות. כמו העם העברי, מתגאה העם ה־סינהאלי של ציילון בתרבותו ותולדותיו. גם כאן אפשר לשמוע את המושג "אלפים שנה". אך לא אלפים שנות גלות, אלא אלפים שנות תפארת לאומית, לפני ההש־תלטות האירופית: תחילה עלידי הפורטוגזים, אחריכך עלידי ההולנדים שגירשו את הפורטוגלים, ולבסוף עלידי האנגלים, שגירשו את ההולנדים וגם כבשו את חלקי האי שנותרו עד אז עצמאיים.

כמו העם העברי, שזכה למדינה עצמאית משלו ב־14 במאי 1948, זכה העם הציילוני למדינה עצמאית משלו ב־4 במאי 1948 — עשרה ימים לפנינו. רק שאצלנו נעשה ה־דבר תוך כדי קרבות, ואילו ציילון זכתה